

Tình hình buôn lậu và gian lận thương mại tiếp tục diễn biến phức tạp trên các tuyến trọng điểm

14:42 17/03/2026

Thông tin từ Ban Chỉ đạo 389 quốc gia cho biết, trong tháng 2/2026, hoạt động buôn lậu, gian lận thương mại và vận chuyển trái phép hàng hóa tiếp tục diễn biến phức tạp với số vụ vi phạm tăng mạnh. Lực lượng chức năng đã đấu tranh, xử lý hàng nghìn vụ việc, thu giữ khối lượng lớn hàng hóa và ma túy, trong đó tuyến đường biển chiếm tỷ trọng vi phạm cao nhất cùng sự nổi cộm của tuyến hàng không.

Theo số liệu tổng hợp từ công tác kiểm soát hải quan, từ giữa tháng 1 đến giữa tháng 2/2026, cơ quan chức năng đã bắt giữ và xử lý tổng cộng 1.787 vụ vi phạm, tăng 777 vụ so với cùng kỳ năm ngoái. Trị giá hàng hóa vi phạm ước tính đạt mức 1.663 tỷ đồng. Kết quả này phản ánh sự quyết liệt trong công tác đấu tranh của lực lượng hải quan, đồng thời cho thấy tính chất nghiêm trọng của các hành vi vi phạm pháp luật thương mại hiện nay. Trong số này, cơ quan Hải quan đã trực tiếp khởi tố 02 vụ và chuyển cơ quan khác khởi tố 15 vụ việc có dấu hiệu tội phạm hình sự. Tổng số tiền nộp vào ngân sách nhà nước từ hoạt động xử phạt và xử lý hàng hóa đạt 86,69 tỷ đồng.

Tuyến đường biển tiếp tục được xác định là địa bàn có tỷ trọng vi phạm lớn nhất, chiếm 56,3% tổng số vụ việc được phát hiện toàn quốc. Cụ thể, lực lượng chức năng đã bắt giữ 1.006 vụ, tăng hơn 90% so với cùng kỳ năm 2025. Hoạt động vi phạm tập trung chủ yếu tại các cửa khẩu cảng biển trọng điểm như Cát Lái, Hải Phòng, Cái Mép và Đà Nẵng. Các hình thức vi phạm phổ biến bao gồm việc gian lận nhãn mác hàng hóa và nhập khẩu hàng hóa không đáp ứng các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật theo quy định của pháp luật Việt Nam. Đây là những hành vi trực tiếp gây ảnh hưởng đến sự minh bạch của thị trường và quyền lợi của người tiêu dùng trong nước.

Lực lượng chức năng bắt giữ vụ buôn lậu thuốc lá trên biển. Ảnh: Minh họa

Trên tuyến đường bộ, tình trạng vận chuyển trái phép hàng hóa cũng ghi nhận mức tăng trưởng 61,3% với 526 vụ việc bị xử lý. Địa bàn trọng điểm tập trung tại các tuyến biên giới giáp Trung Quốc và Lào. Các đối tượng đã lợi dụng chính sách tạo thuận lợi trong hoạt động xuất nhập khẩu và các chính sách ưu đãi dành cho cư dân biên giới để thực hiện hành vi buôn lậu. Mặt hàng vi phạm trên tuyến này rất đa dạng, bao gồm pháo nổ, thực phẩm đông lạnh không bảo đảm an toàn, đường kính trắng và các loại thuốc bảo vệ thực vật, thuốc tăng trưởng thực vật trái phép.

Đối với tuyến hàng không và chuyển phát nhanh, dù chiếm tỷ trọng nhỏ hơn về số vụ nhưng giá trị hàng hóa và tính chất vi phạm lại đặc biệt nghiêm trọng. Trên tuyến chuyển phát nhanh và bưu điện, cơ quan Hải quan đã xử lý 158 vụ việc với tổng giá trị hàng hóa khoảng 23,9 tỷ đồng. Đáng chú ý, hiện tượng vận chuyển ma túy trên các chuyến bay quá cảnh từ Qatar hoặc đi từ Việt Nam đến các quốc gia như New Zealand và Úc đang có dấu hiệu gia tăng. Đồng thời, sự chênh lệch giá giữa thị trường vàng thế giới và trong nước đã trở thành động lực chính thúc đẩy hoạt động vận chuyển trái phép mặt hàng này qua đường hàng không. Tại các sân bay quốc tế lớn như Nội Bài và Tân Sơn Nhất, lực lượng chức năng đã phát hiện 78 vụ vi phạm với trị giá hàng hóa ước tính 28,8 tỷ đồng.

Tang vật ma túy bị lực lượng Hải quan sân bay phát hiện và thu giữ vào thời điểm đầu năm 2026

Công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm ma túy cũng ghi nhận những kết quả quan trọng trong tháng 2. Ngành Hải quan đã chủ trì và phối hợp với lực lượng Công an, Bộ đội Biên phòng phát hiện 18 vụ việc, bắt giữ 16 đối tượng vi phạm. Tổng khối lượng tang vật thu giữ lên đến 154kg ma túy các loại, bao gồm cần sa, heroin, cocaine, ketamine và ma túy tổng hợp. Tính lũy kế từ ngày 15/12/2025 đến ngày 14/02/2026, lực lượng chức năng đã phát hiện 35 vụ với 42 đối tượng, thu giữ tổng cộng 165kg ma túy. Những số liệu này cho thấy tính chất xuyên quốc gia và mức độ nguy hiểm của các đường dây tội phạm ma túy hoạt động qua biên giới.

Trước những thách thức nêu trên, Cục Hải quan đã khẩn trương ban hành các văn bản hướng dẫn nghiệp vụ và cảnh báo đối với toàn hệ thống. Các biện pháp tập trung vào việc tăng cường kiểm soát các mặt hàng có nguy cơ gian lận cao như đá nhân tạo và gạch ốp lát nhập khẩu. Đồng thời, lực lượng hải quan cũng siết chặt công tác phòng, chống ma túy và kiểm soát tiền chất. Việc triển khai

các chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về tổ chức Tết Nguyên đán an toàn, tiết kiệm và các kế hoạch kiểm soát năm 2026 đã tạo ra hành lang pháp lý và nghiệp vụ vững chắc để các đơn vị trực thuộc tăng cường tuần tra, kiểm soát, đặc biệt là tại các tuyến biên giới trọng điểm với Campuchia, Lào và Trung Quốc.

Những nỗ lực này không chỉ góp phần ngăn chặn hàng hóa nhập lậu, bảo vệ sản xuất trong nước mà còn đảm bảo an ninh, trật tự xã hội trước các loại tội phạm nguy hiểm. Trong thời gian tới, công tác phối hợp liên ngành và ứng dụng công nghệ trong giám sát hải quan sẽ tiếp tục được đẩy mạnh để nâng cao hiệu quả đấu tranh phòng, chống buôn lậu và gian lận thương mại.

Thành Nam